

פניני הפרשה

ואתחנן

עלון מס'

1048

שנה כ"א התש"ף

יו"ל ע"י הקרן לזיכוי הרבים. נייד: 052-7654216

כתובת: רח' הרב רוזובסקי 14/13 אשדוד. דוא"ל: 7654216@gmail.com

בתפלה ובתחנונים

בתחילת פרשתנו מלמדנו משה רבנו כיצד יש להתפלל ומהי צורת התפלה. על הפסוק "ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר", מפרש האור החיים הקדוש דהיינו תפלה כעני הדופק על הפתח כדרך שאמרו "תחנונים ידבר רש", וכפי שפירש רש"י, שאין לצדיקים לתלות במעשיהם הטובים, אלא יש להם לבקש מתנת חנם, ככתוב "וחנתי את אשר אחון". צורה זו של תפלה יש בה צורך בהכנה ובמחשבה, שיכין המתפלל את עצמו ויחשוב כי יש לו צורך לבקש מתנות מהקב"ה ולא דברים שמגיעים לו.

אדם אינו מבקש סתם מתנות מאנשים, כי "שונא מתנות יחיה", אך כשיש לו צורך גדול, ההכרח לא יגונה, והוא מוכרח להתגבר על טבעו בהכירו בצורך הדבר המבוקש, לכן הולך ומתחנן לבקש מתנת חנם. כך באותה צורה צריך אדם קודם כל להכיר בצורך וההכרח בבקשתו, בגדר "ונפשי בבקשתי", ואז לבקש מתנות מה, מה שלא היה ראוי בדרך כלל לעשות כן אצל בשר ודם, ובזאת יבוא אל המלך להתחנן לו ולבקש מה שזקוק לו, ועל ידי זה ישמע מלכו של עולם את קול תפלותיו ותחינותיו.

והנה בברכה הראשונה מהאמצעיות בתפלת שמונה עשרה, שלא כשאר הברכות שבהן מיד ניגשים לבקשה (השיבנו, סלח לנו, רפאנו, ברכנו וכן כולן), פותחת הברכה "אתה חונן לאדם דעת", "חונן" לשון מתנת חנם, ואח"כ מבקשים "וחננו" מאתך חכמה בינה ודעת, וגם לא מבקשים כשאר הברכות בהקדמה של תחנונים ומתנת חנם כמו בבקשה זו, מהו פשר הדבר?

מבארים במשל לעני הדופק על דלתו של עשיר גדול ומבקש ממנו עשרה שקלים. אין הוא צריך לטרוח להאריך בהקדמות על סבלו ובשבת הנותן צדקה, אלא פושט את ידו ומבקש צדקה, אך כשאדם הפי' להתרים את העשיר בסכום גדול לצורך מטרה מיוחדת, הרי הוא קובע פגישה ומקדים להסביר מדוע זקוק הוא לכסף. הוא מצרף אף המלצות ופורש פרוספקטים, שהרי אין מוציאים כסף גדול ללא סיבה מוצדקת. כך הן שאר הברכות בתפלת העמידה. אפשר לבקש ולהתחנן גם ללא הקדמות אך בקשת הדעת היא הבקשה הגדולה מכולן שהרי "דעת קנית – מה חסרת, דעת חסרת – מה קנית". חז"ל ציינו כי בקשה זו כוללת הכל, ואינה בקשה פשוטה. מבקשים אנו "וחננו מאתך" כביכול מבקשים בקשה שתיחתם בחותם המלך, ולכן מברכים על תלמיד חכם שזכה לדעת תורה: "שחלק מחכמתו ליראיו". על כן יש להתחנן בברכה זו ולבקש מתנת חנם, ובוה זוכים לברכות כולן.

שיא טובה	שיא תורני
<p>כדי להתמודד בקלות עם היצר, כדאי פשוט 'לדבר' אתו ו'לגעור' בו, בדיוק כמו שהיית גוער בנוכל שמנסה 'לעקוץ' אותך. וכבר השתמש בעצה זו אותו נזיר במסכת נדרים (ט' ע"ב) שגער ביצר הרע ואמר לו: רשע! למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך...". וכן ידוע הסיפור על החפץ חיים ש"פטפט ביצרו" כשניסה לשכנעו לא להשכים לתפלה.</p>	<p>העיר יפיה ביותר בעולם מלבד יופיה הפנימי, נתברכה ירושלים גם ביופי היצוני יוצא דופן. דוד המלך מכנה אותה: "יפה נוף משוש כל הארץ" (תהלים מח, ג), ושלמה בנו ממשיל אותה: "יפה את רעייתי כתרצה, נאוה כירושלים" (שיר השירים ו'). על יופיה העידו חז"ל באומרם: עשרה קבין של יופי ירדו לעולם – תשעה נטלה ירושלים ואחד כל העולם כולו" (קידושין מ"ט ע"ב), וכן אמרו: "אין לך יופי כיופיה של ירושלים" (אבות דרבי נתן פרק כ"ח). מבקרים בירושלים מעידים כי יופיה של ירושלים מגיע מאור השמש בעת השקיעה והזריחה על העיר ועל חומותיה.</p>

מגיד דבריו / פנינה מתורתו של הגאון רבי בוגיד סעדון זצ"ל

"יתן דעתו על ילדיו לחנכם שלא יבטלו שום תפלה, וכן לא יאכלו שום דבר בלא ברכה תחילה וסוף, ובסעודה נטילת ידים וברכה, ובפרט ברכת המזון שהיא מצות עשה מן התורה." ("מגיד חדשות" ח"ט עמ' ע"ו)

**וּפֶן תִּשָּׂא עֵינֶיךָ הַשְּׁמַיְמָה וְגו' וְנִדְחַת וְהִשְׁתַּחֲוִית לָהֶם וְעַבַדְתֶּם וְגו' וְה' הִתְאַנֵּף בִּי וְגו' כִּי אֲנֹכִי מֵת בְּאֶרֶץ
הַזֹּאת וְגו' הַשְּׁמֵרוּ לָכֶם פֶּן תִּשְׁכַּחוּ וְגו' וְעִשִּׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל וְגו' (ד' י"ט-כ"ב)**

לכאורה קשה, מדוע הפסיק הכתוב בענין מה שלא נכנס משה לארץ בין מה שמוזהר אותם לבל יעבדו עבודה זרה. ונראה לי בס"ד ליישב, שמושה רבינו מזהיר ואומר לבני ישראל שיזהרו לא רק מלעבוד עבודה זרה אלא יזהרו תמיד לשמוע בקול ה' ולא לשנות מדבריו כמלא נימה, והא ראייה ממנו עצמו שבגלל ששינה מדברי הקב"ה שצוהו לדבר אל הסלע ובמקום זה הכהו, לכן נענש שלא יעבור לארץ ישראל אלא ימות ויקבר מחוצה לה, וממנו יראו ויקחו קל וחומר לעצמם.

אי נמי, משה מראה להם כמה עליהם להכיר טובה לקב"ה שבחר בהם מכל האומות והלשונות, ומכנים אותם לארץ הטובה מכל הארצות מה שלא עשה כן למושה רבינו עצמו. ולכן צריכים אתם לגמול לו על כך ולא לעשות הרע בעיניו. (מכת"י הגאון רבי משה לוי זצ"ל).

נקודת חן / עובדיה חן

לנהוג בטובת עין

עד אז, להגיד לי רצוני, היה סבת זמן קצוב, ואז באותו היום נשלם הזמן, ושמהיום ההוא ואילך לא יסתיר ממני כל אשר אשאל ממנו, וכן עשה מאז והלאה" (שער הגלגולים הקדמה ל"ח).

מִרְן הַגְּאוֹן רַבִּי מִצְלִיחַ מֵאֲזוּז שְׁלִיט"א הַסְּבִיר פֶּעַם אֶת הַמְּשֵׁנָה בִּאֲבוֹת (פֶּרֶק ב' מִשְׁנֵה ח'): "אֵל תַּחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמְךָ, כִּי לֹכֵךְ נּוֹצֵרֵת", בַּצּוּרָה נִפְלְאָה: כַּשְּׁמִדוּבֵר בְּלִימּוּד תּוֹרָה וְהַנְּחַלְתָּה "אֵל תַּחֲזִיק טוֹבָה", אֶת סוּדוֹת הָעֵיּוֹן וְהַהֲלָכָה "לְעַצְמְךָ", כַּדִּי שְׁתֵּהִיָּה לְךָ עֲלִיוֹנוֹת עַל תְּלִמִידֶיךָ. מִדּוּעַ? "כִּי לֹכֵךְ נּוֹצֵרֵת" - לְהַעֲבִיר אֶת הַתּוֹרָה הַלְּאֵה.

*

מִרְן רֵאשׁ הַיְּשִׁיבָה הַגַּר"מ מֵאֲזוּז שְׁלִיט"א בַּסְּפָרוֹ "מַגְדוּלֵי יִשְׂרָאֵל" ח"ג (עמ' כ"ד בהערה) כֹּתֵב שֶׁפֶעַם סִפֵּר לּוֹ הַגְּאוֹן רַבִּי רַפְּאֵל כַּדִּיר צַבָּאן זצ"ל שֶׁהִיָּה מְגִיעַ אֵלָיו יְהוּדֵי מִצְפַּת כָּל כְּמָה חֲדָשִׁים וּמְקִיזֵי לּוֹ דָם מֵעוֹרֵק אֶחָד בְּרֵאשׁ וְהַרְאִיָּה חוֹזֵרֵת אֵלָיו כַּבְּתַחֲלִיָּה, וְכַשֶּׁנֶּפֶטֶר יְהוּדֵי זֶה לֹא מִצָּא תְּרוּפָה.

וְסִיִּים מִרְן שְׁלִיט"א: "כְּמָה חֲשׁוּב שְׁאֲנָשִׁים כְּאֵלָה יִמְסְרוּ חֲכֻמָּתָם לְדוֹרוֹת הַבָּאִים בְּתַנְאֵי וּבְתַקִּיעַת כֶּף שְׁלֹא יִשְׁתַּמְשׁוּ בָּזֶה לְרַעָה. אַחֲרֵת יִתְקִיִּים בָּהֶם "וְעַמְהָם תִּמּוֹת חֲכָמָה". וְרֵאִיתִי וּשְׁמַעְתִּי כְּמָה אֲנָשִׁים כֹּזֵה, כְּגוֹן ד"ר צְבִי צִפּוֹרְנִיִּים שֶׁהִיָּה מִסְתַּכֵּל בַּצִּפּוֹרְנֵי הַחוֹלָה וְרוֹשֵׁם תְּרוּפּוֹת, וְכַשֶּׁמֶת כֶּבֶן 86 בִּימֵי מִלְחַמַת הַמִּפְרָץ (בִּשְׁנַת הַתְּשַׁנ"א) כֹּתְבוֹ עֲלָיו ש"חֲצִי הַמְּדִינָה הִיָּתָה מְטוּפֶלֶת עַל יְדוֹ", וְלֹא הַשְּׁאִיר תְּמוֹרָתוֹ.

וְיָדוּעַ כְּמָה גִּינוּ חֲכָמִים בְּיוֹמָא (סוֹף פֶּרֶק ג') אֶת אֲנָשֵׁי בֵּית גְּרָמוֹ, שְׁלֹא רִצּוּ לְלַמֵּד עַל מַעֲשֵׂה לַחַם הַפְּנִים, וְשֵׁל בֵּית אַבְטִינָס שְׁלֹא רִצּוּ לְלַמֵּד עַל מַעֲשֵׂה הַקְּטוֹרֵת, וְהוֹגֵרֵס בֶּן לֹוִי שְׁלֹא רִצּוּ לְלַמֵּד פֶּרֶק בְּשִׁיר, וּבֶן קִמְצָר שְׁלֹא רִצּוּ לְלַמֵּד עַל מַעֲשֵׂה הַכְּתָב.

מוֹמֵר אֶחָד חִיבֵר סִפֵּר כִּנְגַד עֲלִילוֹת-הַדָּם, וְהִרְבָּה טוֹבָה הַחֲזִיק לְעַצְמוֹ כְּלָפֵי הַיְּהוּדִים, וְגַם שָׁכַר הִרְבָּה דֹרֵשׁ מֵאֵת עֲסָקְנֵי יִשְׂרָאֵל.

שֵׁלַח לּוֹ אֶחָד מִגְּדוּלֵי הַרְבָּנִים: "אֵל תַּחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמְךָ, כִּי לֹכֵךְ נּוֹצֵרֵת".

נִפְגַּע הַמוֹמֵר וְהַחֲזִיר לּוֹ: "רַבִּי, עַד שְׁלֹא נּוֹצֵרֵתִי אֵינִי כְּדָאִי, עַכְשִׁיו שֶׁנּוֹצֵרֵתִי כֵּאִילוֹ לֹא נּוֹצֵרֵתִי..."

*

בְּנוֹהֵג שְׁבַעוֹלָם - כּוֹתֵב רַבְּנּוֹ יוֹסֵף חַיִּים זצ"ל בַּסְּפָרוֹ "עוֹד יוֹסֵף חַי" (דְּרוּשִׁים) - כֹּאשֶׁר אֹמֵן מִלְּמַד אֶת חֲנִיכּוֹ וּמוֹסֵר לּוֹ אֶת רְזִי הַמְּקַצּוּעַ, שׁוֹמֵר הוּא לְעַצְמוֹ כְּמָה פֶּרְטִים וְסוּדוֹת שְׁבָהֶם יִתְעַלֶּה עַל תְּלִמִידוֹ וְיַחֲשֵׁב לְמוֹמַחָה בְּלַעֲדֵי בְּמַקְצוּעוֹ. וְאֵילוֹ מִשֶּׁה רַבְּנּוֹ לֹא נִהַג כֵּן אֲלֹא מִסֵּר לְיִשְׂרָאֵל אֶת כָּל יִדְעוֹתָיו וְחֲכָמָתוֹ. וְלֹא רַק מָה שֶׁנִּצְטוּהָ לְמִסוֹר מִסֵּר לָהֶם, אֲלֹא אִפִּילוֹ אֶת חֲכָמַת הַפְּלִפּוֹל שֶׁה' לִימְדוֹ לְבָדוֹ, נִהַג בָּה טוֹבַת עֵינַי וּמִסֵּרָה לְיִשְׂרָאֵל (נְדָרִים ל"ח ע"א).

וְזֶהוּ שֶׁאֵמֵר לָהֶם בְּפִרְשָׁה: "רֵאֵה לִימְדַתִּי אֶתְכֶם חוֹקִים וּמִשְׁפָּטִים כֹּאשֶׁר צוּנִי ה' אֱלוֹקֵי לְעִשׂוֹת כֵּן בְּקִרְבֵּי הָאֶרֶץ" (דְּבָרִים ד, ה). כִּפִּי שֶׁאֵנִי לִימְדַתִּי אֶתְכֶם כָּל מָה שִׁידְעַתִּי וְלֹא שְׁמַרְתִּי לְעַצְמִי מֵאֹמָה לְהַתְּפַאֵר בּוֹ, כֵּךְ גַּם אֶתְּם רֵאוּי שֶׁתִּנְהַגוּ "לְעִשׂוֹת כֵּן בְּקִרְבֵּי הָאֶרֶץ" - תְּלַמְדוּ לְאַחֲרֵים כָּל מָה שֶׁאֶתְּם יוֹדְעִים וְתִנְהַגוּ בָּהֶם טוֹבַת עֵינַי!

וְהִבִּיא אֶת עֲדוֹת הַגְּאוֹן הַקְּדוֹשׁ רַבִּי חַיִּים וַיִּטְאַל זצ"ל עַל רַבּוֹ הָאֶר"י, שְׁבַתַּחֲלִיָּה לֹא רִצּוּ הָאֶר"י לְלַמְדוֹ סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְהִיָּה מִבְּקַשׁ מִמֶּנּוּ שְׁלֹא יִשְׁאֵל אוֹתוֹ בְּסוּדוֹת הַלּוֹל כָּל זְמַן שֶׁאֵינּוֹ רֵאוּי לֹכֵךְ.

וְכֹאשֶׁר נַעֲשֵׂה רֵאוּי לֹכֵךְ, "אֵמֵר לִי כִּי מָה שֶׁמִּנְעַ מִמֶּנִּי

ויספרו לבניהם / ספור לשלחן השבת

ניצחנו אותך, טיטוס!

"ואילו אני, מגיע עכשיו מבני ברק שבארץ ישראל, אותה רצית להחריב, וברגע זה ממש יושבים בישיבתי למעלה מחמש מאות בחורים השוקדים על התורה שכל כך שאפת להשכיח מאתנו, ומלבדם יש עוד ישיבות ומוסדות תורה רבים בכל רחבי תבל, שבהם נמצאים עוד אלפים ורכבות של לומדי תורה!"

הרב מפוניבז' עוד לא סיים את החשבון... רומאים נקבצו סביבו, אך הוא המשיך לנאום ללא חת, כשקולו נישא בככר המרכזית שלצד שער טיטוס: "את קודש הקודשים אמנם ביזית וחרפת בצורה נוראה, אבל מציע אני לך לבוא עכשיו אל הכותל המערבי, שריד בית מקדשנו, ולראות איך יומם ולילה עומדים שם יהודים ומבכים את החורבן, מצפים ומייחלים לבניית בית המקדש, ולומדים ומשננים את תבנית ההיכל וכל מעשהו, וזהו האות והמופת המובהק ביותר שבית המקדש שלנו אכן יבנה במהרה! אתה - נשכחת לנצח, ואיבדת את שמך, ויהודה - לעולם תשב, היו תהיה ופרוח תפרח!"

היה זה מעמד מרגש ביותר, שהמחיש יותר מכל את נצחיותו של העם היהודי, מול התפוררותן של כל האידיאות האחרות שעלו ונפלו על מזבח העמים במהלך הדורות.

שומה עלינו לחרוט את נאומו של הרב כהנמן בתודעתנו, כל אימת שאנו נתקלים באדם או בתופעה המנסים להשכיח מאתנו את תורתנו. צריכים אנו 'לסגור חשבון' עם כולם, ולהשיב להם מנה אחת אפיים בגאון ובגאווה יהודית: במשך כל הדורות לא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו, אך כולם הלכו בעקבותיו של טיטוס. ואילו אנו ממשיכים בדרך התורה ועוד נפאר את עולמו של בוראנו עד סוף כל הדורות."

התיירים שעמדו מול שער טיטוס, שפשפו את עיניהם בתדהמה. מחזה כזה אפילו זקני רומא לא ראו. מול השער הגדול, ניצב בגאון רב יהודי ישיש וזעק מלוא גרונו.

היה זה הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל שהזדמן לרומא לצורך מצוה, וביקש ללמד את צאצאי טיטוס לקח.

הרב ד"ר משה רוטשילד זצ"ל מייסד בית החולים "מעייני הישועה", שהתלווה אליו והיה עד לדברים מספר:

נסענו במונית ברחובותיה של רומא, והנה אני שומע לפליאתי את הרב חוזר כמה פעמים על המשפט: "אני הולך לגמור אתו חשבון אחת ולתמיד".

תמהתי מאוד. מי שהכיר את הגרי"ש כהנמן זצ"ל ידע שמדובר באישיות טהורת לב, והמשפט הזה כלל לא התאים למדת הוותרנות המובהקת שהיתה בו. נראה היה ש"סיום החשבון" הזה חשוב מאד לרב, והוא נחוש בדעתו לבצע אותו...

הפתרון לתעלומה התגלה כאשר הגענו ל...שער טיטוס. הרב ביקש מנהג המונית לעצור. הוא התקרב אל השער הגדול, הביט בציור המנורה הטהורה החרוט על השער, יישר את כובעו, והכריז בקול גדול:

"טיטוס טיטוס, לפני אלפיים שנה רצית למחוק ולאבד את עם ישראל, מבלי להשאיר להם שם ושארית. אמור נא טיטוס, היש מי שמכיר אותך היום?! הלא אם אשאל את ילדי רומא מי היה טיטוס, ספק אם ידעו להגות את שמך... הרי מכל ה'תורה' שלך לא נותר מאומה! האם יש בעולמנו אנשים הרואים עצמם כממשיכי מורשתך?!"

☺ זה כא 3 חוק! ☺

פונה יהודי לקב"ה בתפלה: "רבנו של עולם! אם אזכה בהגרלה בשני מליון דולר, אני מתחייב לשבת ולעסוק בתורה כל ימי חיי".

יוצאת בת קול ואומרת לו: "הי אדוני, הדל מתפלתך, יש כבר המון אברכים שעושים את זה גם בשביל 1500 שקל בחודש...".

☺ 3 חוק 3 חוק כא... ☺

התורה חייבת להילמד בעת צרה כבעת רווחה! גם אם אין בחשבון הבנק שני מליון דולר, יש לעסוק בתורה...

אוד המאיר

שאלות ותשובות שענה לשואליו בקצרה מרן רה"י הגאון רבי מאיר מאוזו שליט"א

(מתוך ספר "מקור נאמן" ח"ג שנתיד בע"ה לראות אור)

שאלה: האם מותר לשליח ציבור לשים ידיו על ראש בניו כמנהגנו בזמן נשיאות כפים? ומה הדין כשהבן נמצא בתפלת י"ח?

תשובה: אבא מארי זצ"ל היה ש"צ ומברך את בניו ותלמידיו. ואפילו הבן נמצא בתפלת י"ח, לית לן בה. ומכל מקום אם עלול הש"צ להתבלבל בתפלתו, שב ואל תעשה עדיף.

שאלה: חזן קבוע שיש לו מתנגדים בבית הכנסת, האם יש להחליפו?
תשובה: שיעשו הצבעה. ואם דעת הרוב שהוא מתאים – המיעוט נגררים אחריהם.

שאלה: האם עדיף להתפלל בבית כנסת ספרדי שהחזן משתבש במבטא, או בבית כנסת אשכנזי (נוסח ספרד) שהחזן האשכנזי מבטא כהוגן?
תשובה: באשכנזי.

שאלה: נער שלומד בבית ספר ממלכתי-דתי שבהפסקות אין הפרדה, האם יכול לשמש שליח ציבור?
תשובה: אם הוא ירא שמים ומדקדק במצוות, יש לקרב ולא לרחק. אך לא להיות שליח צבור קבוע, עד שיעבור ללמוד בישיבה נורמלית כדת של תורה.

שאלה: האם מחלל שבת בפרהסיא רה"ל יכול להיות חזן, לומר קדיש, לעלות לס"ת, או למפטיר?
תשובה: מי שמחלל שבת בפרהסיא לא יכול להיות חזן, וגם זה מוזיק ב"מ לנפטר, אבל יכול לומר קדיש עם אחרים, ויכול גם לעלות לספר תורה. ועדיף שלא יאמר הפטרה, רק משלים ויאמר קדיש.

שאלה: האם בחור טוב בעל קול נעים שמגדל "קוקו" יכול לעלות חזן?
תשובה: שער ארוך בצורת זנב, יש בזה משום "לא ילבש גבר שמלת אשה" ומשום בלורית המקורית בדברי חז"ל (שמשאירים שיער מאחור. ויש בזה גם משום הציצה בתפלין כמבואר במחצית השקל סימן כ"ז ס"ק ד'), ולכן יקצר את השיער ויאמר לקוצרים ה' עמכם.

שאלה: התארסתי בשעה טובה. אבא של ארוסתי נפטר לפני כשנתיים, וכשדנו בעניין ליווי הורי החתן והכלה לחופה, נודע לנו שיש חשיבות לכך שהזוג המלוגה את הכלה יהיה זוג נשוי בנישואים ראשונים ובלי ענייני גירושין / אַלְמָנוּת / בעיות בנישואין. ולכן 2 שאלות: (1) האם אם הכלה יכולה ללוות את בתה ארוסתי? (2) האם את מקום בעלה יכול להחליף אחיה הגדול של ארוסתי?
תשובה: (1) אפשר. (2) אפשר, ואין לחוש לדמיונות. בטח בה' ועשה טוב.

שאלה: אני רוצה לכבד את דודי ואשתו ללוות אותי ואת הכלה לחופה, ושואל אם יש עם זה בעיה?
תשובה: אפשר.

שאלה: אשה גרושה שנישאת פעם שניה, ויש לה בנים בוגרים מעל גיל 20, האם הם רשאים להיות נוכחים בחופה?
תשובה: יכולים להיות נוכחים בחופת אמם. ואין בזה משום פגיעה באביהם, כיון שהם גדולים ועומדים ברשות עצמם.

לקבלת העלון בדוא"ל, שלחו בקשה ל: 7654216@gmail.com

לע"נ רחל בת מזל ע"ה
לע"נ לאה בת שרה ע"ה
לע"נ עזיזי בר כמונה לבית חדוק ז"ל

לע"נ רבי עובדיה בן לולו זצ"ל
לע"נ רבי אליהו בן אסתר זצ"ל
לע"נ אפרים בן מימה פנינה ז"ל